

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי־משנה:
רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
עורך תבנית: עורך קשת

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:
עורכי־משנה: רוב איתן, אורי סלע

עורך תבנית:
אהרון צור

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל־אביב, 1978 26785,
ת.ד. 136. מנן למברקים: "עולמו־פרט".
הפוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
הפצה: דוד טופל ובניו, תל־אביב.
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

2 יולי '42

מדי פעם חייב עתון להגדיר מחדש את מהותו, אפילו חוזר הוא על עצמו ואין הוא מחדש בכך דבר. דומני ששעה כזאת הגיעה שוב. העולם הזה עומד כרגע באחד המאבקים הגדולים של חייו. אחרי שחשף ללא רחם את תוכניות ותכונות קבוצת־המנהלים של ביג"י, אחרי שהפנה את זרקור האמת לעבר פעילות מנגנון־החושך, הוחלט — כנראה — באחד הדורים החשובים לצאת נגדו למלחמת־השמד. שהיא את העתון לרוצחי קסטנר. ידיים מושלכות וזיסות נוספות של עלילה והשמדה. הפרשת עכורות של זוהמה מודפסת, שמטרתן להטביע בלבלוכן את עורכי־שבועון זה ואת שותפיהם במערכה לטיהור המדינה. נרקמה עלילת־דם מגוחכת, המבקשת לשייך איך שהוא את העתון לרוצחי קסטנר. ידיים מושלכות וזיסות נוספות של עלילה והשמדה. מנהלי־הסיון מסגירי ברנדט וסוכני הבולשת הבריטית יאשימו את אויביהם בהסגרת חברים. אלופי השחיתות ישתחו כפני מבקריהם את האשמה של חיי־מותות. חורשי מזימות־הסתור יספכו דמעות־תנין על המזימות האפלות של המדינה הדמוקרטית. אנחנו הולכים לקראת גל עכור זה בעיינים פקחות. ידענו תמיד שזה המחיר אשר אדם הגון חייב לשלמו בצאתו למלחמה ביסודות הרקבון בגוף הלאומי.

לעתים קרובות נשמעת השאלה בפי ידידינו, ולפעמים גם בפינו שלנו: מדוע אנחנו עושים זאת? לא בשביל הכסף. כל אחד מעובדי עתון זה יכול היה להשתכר כפליים אילו הושיט את ידו לכוחות השליטים. ראשי המערכת נוסלים לעצמם גם עתה רק מתצית המשכורת שנקבעה לבעלי דרגתם מטעם אגודת־העתונאים. כל אחד מחברי המערכת יכול היה לעבוד פחות, ולהרוויח יותר, כעתונים אחרים.

מדוע אנחנו עושים זאת? לא בשביל התפוצה. כפי שהוכח על־ידי עדות בשבועה במשפט עמוס, אין גילויי השחיתות משפיעים על התפוצה, בהשוואה לסיפורים ציוניים טובים. לולא סגר השלטון בפנינו את ההפצה בקרב הצבא וחלק מן המשקים, היתה תפוצת העתון עולה מיד באלפי ספטים נוספים. מדוע אנחנו עושים זאת? לא בשביל הלאוהו. חברי מערכת זו שימשו מטרה לשורה ארוכה של התקפות־דמיון, ועד כה נפצעו שלושה מהם. הם יודעים כי שיחות־השלפון שלהם מוקלטות, מכתביהם נפתחים ומצולמים בדרך, חיייהם הפרטיים משמשים נושא לבליוש ודיווח מתמיד. הם נאלצים לאחוז באמצעי־בטחון מרשימים להבטחת בטחונם האישי.

מדוע אנחנו עושים זאת? לא בשביל הכבוד. הכבוד מחולק במדינה רשמית על־ידי השלטון וגרוריו. פרסים לעתונות ולספרות, הזמנות לבית הנשיא, מסיבות בבית ראש־הממשלה — כל אלה חסומים לעולם ועד בפני אנשי עתון זה. תמורת שינוי קטן בקו היו אויבנו ממירים ברצון קיתוני־ההשמצה בסיריאה־כבודים. מדוע אנחנו עושים זאת? לא בשביל השררה. השלטון הפוליטי מחולק בארץ על פי מפתח מפלגתי, כפרס לאנשים המוכנים להשתתף במסגרת הכללית. לחברי מערכת זו, המרגיזים את כל המפלגות, בודאי אין חלק בכל זה.

מדוע אנחנו עושים זאת? מדוע מעופפות הציפורים בשמיים? מדוע שוחים הדגים במים? מדוע אנו מתייצבים מול הגל העכור?

מפני שאיננו יכולים אחרת.

מכתבים

אויב מספר 1

בשעות האחרונים נראה גם לאדם מן הצד כי ההוגים השליטים ריכזו את כל כוחותיהם לא כדי להילחם במפלגות האופוזיציה, שיש להן עשרות חברים בכנסת, אלא בחצי הדיסק אנשים, נגדם מתנהלת מלחמה לחיים או למות. נראה לי כי אחת המטרות העיקריות של התקפה מזוהה זו היא מערכת העולם הזה.

בעוד שהוויכוח עם תנועת החירות מציג טמטום באיפור שהוטל על שמעו פרס לנאום יחד עם ח"כ יוחנן בארד, רדי את העולם הזה מאשימים ברצח קסטנר, את שורת המתרבים כנסיון להפיל את המשטר ואת עור־הדין המיר בארצנו תנועת מהתרת נדו־לה. נסיון כזה אומר דרשני.

אחת מן השתיים: או שהחוגים השליטים הגיעו למסקנה כי העולם הזה רכש לעצמו אתהויה עצומה כזאת בדעת הקהל שהוא מן הנהגות ממש לשלטון המפלגתי בארץ, או שיש לחוגים אלה להסתיר דבר שהוא

האם באמת חושב משהו כי במאה ה־20, כאומה כל כך מפותחת כמו מדינת ישראל, יתכן שלטון המכוסס על אידאולוגיה של נו־י־דים ושיטות פוליטיות של ביתא א'?

אסתר רוזנצווייג, רמת־גן

כל השלטון לחסמכה (גחברי טיעת מנהלי ביג"י הצעירים...)

המומחיות הנדולה מצד קברניטי המשטר ליצור את הרושם כאילו לא קיים דבר איר שם בשררה, נובלת ממש בנאויות. התמונה השחורה שהצטיירה מרשימתו של העורך עלולה לפלץ כל לב. מי יודע אם בעתיד הקרוב לא ניווכח שנמאל עבדול נאי צר ושותפיו הרודניים לא יתנחמו בכך כי גם בישראל קם שלטון ריכוזי?

יצחק י. הללי, ירושלים

שורת בזיונות

הודעותי לקראו בכתבתכם על השב. (הי עולם הזה 1021) כי היועץ המשפטי, מר חיים כהן, אמר כי יש להוציא את קסטנר להורג אם אמנם יימצא אשם באשמות ש' המיר השמיע נגדו. אני מקוה כי הצד השני המתייג מדברים בלתי אחרניים אלה, שכלל כהחלט להשמיע לרעה במצב הרוח הקיים בנער הישראלי.

אפרים דינור, תל־אביב

דברי עורך־הדין שמואל תמיר בסיכומיו בבית המשפט המחוזי, היועץ המשפטי הכריז: או קסטנר למות או גרינולד ל־מות בידי שמיים. איני יודע מנין היה לו העזו לומר זאת, אולם הוא אמר זאת. אני לא אומר קסטנר למות! אני אטען שד"ר קסטנר אינו פושע מלידה, אינו איש שכולו שחור. אני אטען שגם הוא קרבנו של היטלר, קרבן שהיה אחד כך לאיש מסוכן מאד.

... שם נאה בחר לו אותו מוסר סוכר, המטונה על פמחון האחרים. הענין הוא שכל אחד יכול לפרשו כרצונו. המשטר חושב שהשב. פירושו שמרני כריאות ואחם סכר רים שזה שררה בלשית.

יהודה ניברג, חיפה

תודה לכם על ההמצאתם לקוראיכם משחק מעניין ומשעשע. באחד הערבים השבוע ישבנו בחברו ולא היה מה לעשות. הכרזנו על

יפהפיה סובייטית

החרות במציאת מלים לראשי התיבות שב. אחד הנחמדים מצא לא פחות מאשר 57 פירושונים הניגונים. חילקנו גם פרסים לפי פרשים המוצלחים. מרס ראשון: שב בשקט! פרס שני: שורת בזיונות, פרס שלישי: שקט בכקשה.

חיים דנוך, תל־אביב

אין על מה להודות. **שחקו בקבשה.**

אחוות עמים

הייתי רוצה להעיר ביהם למכתבו של נסים נאסר אדון (העולם הזה 1020), הטוען כי המפלגות המתכות לאחוות עמים קור־אות את בני הקיבוץ לא לתת אמון מלא בערבים ובדרוזים. דומני כי ההיפך הוא הנכון. אנחה לנהם את נאסר אדון ולאסר לו כי זה די טבעי שגם בקיבוץ ימצאו אחד או שניים אשר יניבו באופן אינסטינקטיבי כאשר הניבו, בגלל אהדת ההסתגנויות, הדי רציחות השפלות וההתנכלויות של שכנינו. אך אין זו הוכחה אמיתית לכלל.

לאה סודרי אשד, טל־שחר

נדהמתי לרעת שקיימים במדינה בני אדם בעלי הכרה סוציאלית מתקדמת, המשתייכים למפלגה שרבים מתומכיה הם בני המיעוטים והם רואים באזרח בני העדה הדרוזית אדם נחות דרגה. אל נא יראו אחינו בני העדה הדרוזית בהתנהגותם של בורדים את דעת העם. העם כולו רואה בדרוזים אזרחים שווים מכל הבחינות ויתן את מכתחו בהם גם בשעת סכנה.

דן כהן, חיפה

ניסים נאסר אדון, האם רק כעת פקחה את עיניך לרעת לא האמת? מפלגת אחדות העבודה מביאה מאז ומתמיד מעל עתונות לאחוות עמים, אולם היא עושה זאת רק בשעת הבחירות. הם בטח ינסו עכשיו לה־טיף מוסר מעל נבי עתונם ויאמרו שרק כמה אנשים קטנוניים הסיחו בפניך מה ש' המיתו. אל תאמין להם, זוהי דרכם מאז ומתמיד. בנוגע לדבריד בהעולם הזה — אתה שאול אבני, תל־אביב.

דירת השך

העולם הזה (1021) מקדש שורות מספר לשך המשפטי ומספר לקוראי, בין היתר, כי "נרכשה דירה רחבת ידיים בשביל רוזן

בצפון תל־אביב." האמת היא שמר רוזן עבר מדירה בת ארבעה חדרים בצפון תל־אביב לדירה אחרת, בת שלושה חדרים. דירה זו לא נרכשה בשביל מר רוזן, אלא הוא רכש אותה בלי להודיע לכל סמורות חיצוניים. ד"ר בטי הגדן, מזכירה פרטית לשר המשפטים, ירושלים

לא נוצרי

כרצוני להפנות את תשומת לבכם למטות המופיעה במאמר, הם מקשיבים לנהם פראי נק" (העולם הזה 1020). בתור בן אהותו של השחקן לאיו ביבר אני רוצה לתקן את הרושם כאילו הוא נרמני נוצרי. לאיו ביבר נולד בנרמניה, היגר בשנת 1933 לאנגליה והריחו יהודי אנגלי. הוא נקרא בסיחור מר לונדון להאנובר, על מנת לשחק באנה מראנק. מרנק נתן דיסטרוילד, ירושלים

פולחן האישיות

בהכרה היו מסבוסים מהכתבה הסני מצוינות על סאות ננעו באראורה אורות חולית הימיו שלכם (העולם הזה 1019). דורני, הרב ספל שהופיע על שער אותה חוברת, קנה כמה סאות לניגונות ועתה הוא מסיף אותם בכל הסניפים שהקים בעזרת הניכות המזורה, בכל קיבוצי הארץ. מחוץ לזה הוא תלה את תמונתו המורפסת בכל חדר בחוות והשליט את פולחן האישיות שלו בסקודה. מאז הפירסום בהעולם הזה פונים אליו כל החילופים בכל ניגוני המסע הדרור שים. הוא עצמו משתחוה לחמונה פעמיים ביום. זה מניע לו. סוף סוף המטונה תלויה בכל קיוסק מרן ועד תמנע.

כשהגיע העתון לאילת, הציב דורני מש' מר כבוד מסביב לקיוסק העתונים, כשהוא עצמו ניצב בסרכו ומכרו בקולי קולות: "קנו, זה אני!" מוכן שכל תושבי אילת החלו להערץ אותו, כמעט כמו את סקירי משרד הפיתוח.

משה ינגולד, באראורה

העולם הזה גאה על תרומתו בהחדרת המשמעת לצה"ל.

מי הספמר?

בקשר לבהלת מעמפות יום הראשון של בולי העצמאות (העולם הזה 1020) אני רוצה לציין כי לפי דעתי יש לערער על כל צורת העסק המכנים 2.5 מיליון לירות בי יום אחד. כי לירות הדואר נבה סכום זה מבלי שששה את השירות הנדיל של משלוח מכתב או תבליה, שעבורו נקבע מחיר הבול. לרעיו יותר נוח שהממשלה תעמיד אלפי מכונות אוטומטיות למכירת והחמת המע' ספות וששחרר את המכירים מעבודה מיו־חרת.

משה רושצ'יק, תל־אביב

הבת ממולדת

בצבא ועוד בכל מיני נסיבות נתקלתי ב־שיר על הבת ממולדת, שלא רוצה בנים וכו'. כיוון שהשיר מצא חן בעיני וכיוון ש' שמעתי את המילים בנירסות שונות ובין חברי יש כל פעם זיכוחים על הנוסחה הז' נכונה (אחת הנוסחות התפרסמה אצלכם). שטוחה בקשתי לפניכם לבקש שמי שחיבר את השיר או יודע את כל השיר, יכתוב אותו להעולם הזה.

רמי נחתום, תל־אביב

המחבר האלמוני מתבקש להתייצב ב־מערכת.

איפה החתיכות?

בזמן האחרון מציף העולם הזה את קור־איו בחתיכות משגעות מכל רחבי העולם הדי מעוררי, ביותר במדור הקולנוע. אולם תרשו לי להסב את תשומת ליבכם לעובדה שתחתיכות קיימות לא רק בהוליווד או בפאריס. אני מצרף בזאת תמונה שמצאתי באחד ה־שבועונים היועניים, המראה התיכה סוביי־טית משתופת על שפת הים. למרות שמסדרת איס ברוק לפי עממי, אולי תוכלו להסביר לי מדוע תמונת מיקוראיכם הצצה גם לצד הזה של מסר הברזל?

נחמיה כגן, באר־שבע

לאלה המוכנים להסתפק בהצעה בלבד, מוכן העולם הזה לספק את התענוג (ראה תמונה).

נקמת רנה

כאדם המכיר את היחסים בין הזמרת רנה כהן לבין המלחינים הישראליים, נפגעת מפרסום הכתבה אודותיה (העולם הזה 1021). כל מענותיה של הזמרת כהן הסרות יסוד במציאות. האמת היא שכל זמרת בעלת כיש' רון יכולה להתקדם בארץ ללא צורך בפירסום מת זולה מעין זו.

חיים ב, תל־אביב

לפני ימים אחדים הנישו לי את גליון העולם הזה (1020), שבו הוכנסתי באזרה כבוד' בתור הכשול של ריפורטז' אורות חותח דשן וחייכני, שגם הצטייר בתמונה. הכוונה לאותה זמרת רנה כהן. מיד הוברר לי שזאת, רנה השמנה, אשר הכשילה אותי לפני שנה וחצי בפריז, במדורו מילוא. המסובין היו כבר בגילופיו. על כן לא שמו לב ביותר לביצוע המסמי המיוחד, ולהעיוותיה המזוהרות, שליוו את השיר ה־פורים הידוע שלי, "אני פורים" ששיר היחיד זה מסתכמים בו והמפועותו המטופחות והלמוותיה הגנוזים על עליה לנדולה, הצעת ניסואו וכנ'. לפולי, עבר אותו, חותח מרן סיקל"ה לקבל שיעורי זימרה אצל מרן סוכן בהמלצר (בלא איר שניצל מפגיעותיהו) ואני נשמתי לרווחה.

הייתי מייצע ללשכות האמנים לספל כ־אוי במצב נפשי כמו זה של רנה כהן. להם ציאו לה סיפול מתאים או להרדיר אותה למסצוע אחר.

העולם הזה שציטט את הזמרת רנה כהן באותה כתבה, מצטער את גרם בכך אינני מות למר נדני או למוטיקאים האחרים ש' הוזכרו על־ידי הגברת כהן.